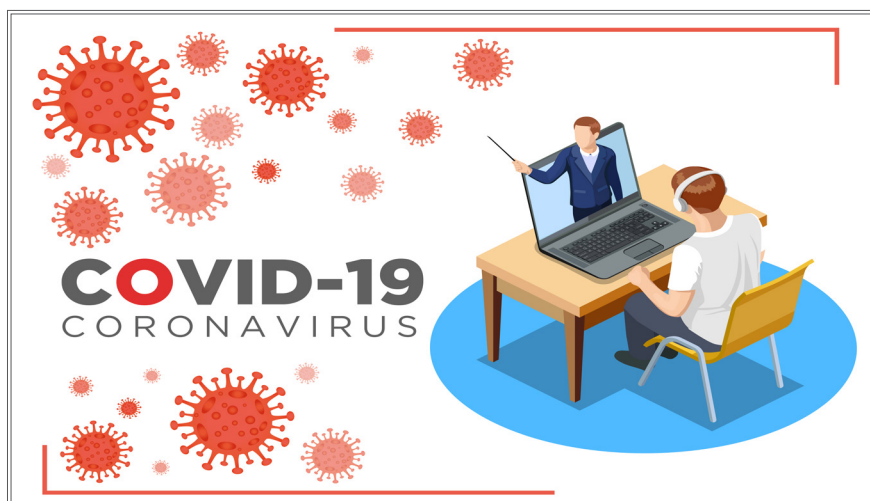

سایه‌ی کرونا در فعالیت‌های پژوهشی و انتشار نتایج آنها

سردبیر |

و انجام فعالیت در محیط‌های آزمایشگاهی و کارگاهی جزو ضروریات است. از طرفی حاصل و نتیجه‌ی فعالیت‌های تحقیقاتی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی به صورت چاپ مقالات، سمینارها و... است. توقف این بخش از فعالیت‌ها در مراکز آموزش عالی و دانشگاهی به تدریج در ورودی مقالات به مجلات علمی نمود پیدا می‌کند. ماهنامه‌ی علمی اکتشاف و تولید هم از این قاعده مستثنی نبوده و در طی دو سه ماه اخیر شاهد روند کاهش‌ی ورودی مقالات علمی و پژوهشی که منتج از کارهای دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی و استادان آنها می‌باشد، بوده است. در صورتی که این روند به همین صورت ادامه پیدا کند هیات تحریریه، ناچار می‌شود تا پیشنهاد ادغام دو شماره از ماهنامه را به دلیل موارد ذکر شده تا رفع مشکل تامین مقالات پژوهشی و علمی ارائه کند. امید است همان‌گونه که برای کلاس‌های تئوری راهکار مناسب و ایجاد زیرساخت برای آموزش مجازی انجام شد، برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی هم راهکار مناسب برای انجام فعالیت‌های تحقیقاتی توسط متولیان آموزش عالی کشور پیش‌بینی و اجرا شود. ■

مراکز آموزش عالی (دانشگاه‌های نسل اول) بتوان با ارائه‌ی راهکارهای بیان شده از قبیل ایجاد زیرساخت جهت توسعه‌ی آموزش‌های مجازی، بر دغدغه‌ی مواجهه با شرایط خاص به وجود آمده از شیوع ویروس کرونا فائق آمد و عملکرد مناسبی را برای دانشگاه‌ها در نظر گرفت. اما فراموش نکنیم که ما هم‌اکنون در مرحله‌ی دانشگاه‌های نسل سوم (فناورمحور) و یا حداقل نسل دوم (پژوهش‌محور) هستیم. برای دانشجویان دوره‌ی کارشناسی ارشد و دکتری که درگیر فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی هستند چه برنامه‌ای داریم؟ دروس دوره‌های کاردانی و کارشناسی را می‌توان به کمک روش‌های آموزش مجازی برگزار کرد اما در دوره‌های تحصیلات تکمیلی رابطه‌ی استاد و دانشجو بسیار اهمیت دارد و در این دوره‌ها باید تحقیقات انجام شود. نیاز به فعالیت‌های آزمایشگاهی، کارگاهی، کارهای میدانی و... جزو اساسی‌ترین ابزارهای این‌گونه دانشجویان هستند. دلیل عمده‌ی اینکه بخش زیادی از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در جهان به تعطیلی کشیده شده‌اند مربوط به توقف فعالیت‌های تحقیقاتی-آزمایشگاهی و... است، زیرا اکثر این‌گونه دانشگاه‌ها از نوع دانشگاه‌های نسل سوم هستند که حضور دانشجو در فضای دانشگاه

شیوع ویروس کووید ۱۹ همه‌ی جوامع را درگیر تبعات خود کرد. قرنطینه، تعطیلی کسب‌وکارها و گرفتار شدن میلیون‌ها انسان در قیدوبند بیمارستان، ماسک، الکل و مواد ضدعفونی از جمله تأثیرات ابتدایی حضور این موجود ناموجود بود. تعطیلی مراکز اقتصادی، فرهنگی و آموزشی نیز برای کاهش تجمعات از دیگر نتایج همه‌گیری این ویروس بود. مراکز آموزشی از اولین نهادهایی بودند که به سرعت توانستند با ایجاد بسترهایی، موضوع آموزش را به فضای مجازی و از راه دور منتقل کنند. طبق نظر مسئولین نظام آموزش عالی، در چند ماه گذشته وضعیت آموزش الکترونیکی در دانشگاه‌های کشور در سطح جهانی نیز مناسب و مطلوب بوده است و بر این اساس برنامه‌ی آتی وزارت علوم در بخش آموزش، توجه بیشتر و صیانت از دستاورد آموزش الکترونیکی و توسعه‌ی آن بوده که دستاوردی عظیم برای آموزش عالی کشور محسوب می‌شود.

همچنین طبق نظر مسئولین محترم نظام آموزش عالی، با تلاش شبانه‌روزی همه‌ی دانشگاهیان در طول ۶ ماه گذشته تغییر اساسی در چهره‌ی آموزش عالی داشته‌ایم و در این مدت، ۹۲ درصد دانشجویان از آموزش‌های الکترونیکی برخوردار بوده و اکثر دانشگاه‌ها زیرساخت‌های مناسبی برای آموزش‌های مجازی فراهم کرده و استادان و دانشجویان نیز با این روش آموزشی بیشتر آشنا شده‌اند.

در خصوص وضعیت جهانی آموزش در مواجهه با بیماری کووید ۱۹ و بر اساس آمار اتحادیه‌ی بین‌المللی دانشگاه‌ها، از زمان شیوع جهانی ویروس کرونا تاکنون، ۱۴۶ کشور در تمام مقاطع تحصیلی آموزش خود را تعطیل کرده‌اند (۵۹ درصد) و در برخی مناطق نیز آموزش به صورت محدود فعال بوده (۳۰ درصد)، ۱۰ درصد نیز در شرایط سختی به فعالیت مشغول هستند. (اطهارات معاون آموزشی وزارت علوم) شاید در صورت نگاه آموزش‌محور به دانشگاه‌ها و